

Hva gjør de store motorene i verdensøkonomien, USA og Kina?

1. Finanskrisen er over oss
2. Noen gode nyheter
3. Kina siden 1978
4. En dag med China Daily
5. Hva skjer i USA?
6. Kina og USA

1. Finanskrisen er over oss

- Den globale økonomien har erfart en nedtur
- Viktig å forstå best mulig hvorfor
- Mitt fokus:
 - Hva skjer i Kina?
 - Hva skjer i USA?
 - Forholdet mellom USA og Kina

2. Noen gode nyheter

- G-20 i november i fjor: Proteksjonisme? Nei takk, vi husker 1930-årene
- G-20 i april i år: Mer midler til IMF - Enighet om behovet for nytt regelverk
- Dessuten, herr Sarkozy avlegger herr Hu en visitt. Gjør mulig toppmøte EU/Kina. Som var blitt avlyst fordi Sarkozy hadde tatt imot Dalai Lama

3. Kina siden 1978

- 1978 –: Deng startet opphentingene
 - “Open up and reform”
 - “Learn from facts”
- 2002: Fredelig overgang av makt fra Jiang Zemin og Zhu Rongji til Hu Jintao og Wen Jiabao. Temmelig enestående for en ettparti-stat

Økonomisk strategi

Jordbruk:

Tidlig 1980-tallet: Household responsibility system

Industri:

Nedlegging og omstrukturering av statseide foretak

40 millioner mister jobben (siste halvdel av 1990-årene)

Boliger i byene privatiseres

Asiakrisen 1997-98

Andre land devaluerte sin valuta – ikke Kina

- Tjenesteytende sektor må vokse
 - Bankene må bli flinkere til å betjene SMB
- Privatiseringen gikk altfor langt:
 - Helse
 - Utdanning
 - Pensjon
- Kinesiske modellen må endres

Etterspørselen må i langt større grad komme fra kineserne selv

Finanspolitisk stimulans på 586 mrd. dollar over to år

Og veksten tar seg opp

4. En dag med China Daily

- Velkommen gjest: Taiwan Kuomintang Chairman Wu Poh-hsiung – på åtte dagers besøk (Politikk)
- Cambridge University Press skal trykke en serie bøker om Kinas kultur, skrevet av kinesere, for vestlige lesere (Stolthet)
- Nancy Pelosi i Beijing: Lære av hverandre (Politikk og stolthet)
- Tre embetsmenn i landsby i Sichuan satt i fengsel – tok penger som skulle til ofre for jordskjelvet (Korrupsjon)
- Beijing Development Area (BDA) – ”Silicon Valley” for å friste topp kvalifiserte kinesere i utlandet hjem (Økonomi)

5. Hva skjer i USA?

- 16. september 2008: Lehman konkurs
 - Benanke: Lehman kunne ikke stille tilfredstillende sikkerhet og konkurs eneste utvei. ”... the firm’s failure was, unfortunately, unavoidable” (21. august 2009)
- Benanke & Co raske på labben når ulykken først er ute:
 - Renter til null på mindre enn halvannet år
(Japan nær ni år i forrige ti år)
 - Rekapitalisering av bankene med offentlige midler etter mindre enn ett år *(Japan, åtte år)*
 - Skriver ned gjeld (TARP)

- USA har alvorlige strukturelle problemer
 - Manglende energipolitikk
 - Stadig skjevare fordeling
 - Økende statsgjeld
 - Bankvesenet på knærne. Nå kommer mislighold av næringseiendommer for fullt

USAs helseutgifter utgjør 16% av BNP

= UKs helseutgifter (8.5%) + USAs militærbudsjett (7%)

Makte Kongressen å gjøre det rette?
Eller er polariseringen blitt for sterk?

6. Kina og USA

- Kina våkner opp – en makt å regne med
(Husk Napoleon om Kina)
 - Statens quo makt – bruker systemet (WTO 2001)
 - Deng: Skjul din styrke, ta tiden til hjelp, ta ikke lederskap
 - Finanskrisen – og Kinas plass globalt blir mer synlig
- Klimakonferansen i København i desember, spennende
 - Akkumulerte utslipp av klimagasser 1805-2005:
 - Kina har sluppet ut 71 tonn CO₂ per innbygger*
 - USA har sluppet ut 1,110 tonn CO₂ per innbygger*

- Økonomi

- Kina har akkumulert tilsvarende 2,000 mrd. dollar i valutareserver. Nær halvparten i amerikanske statspapirer
- "Responsible stakeholder" – gjelder ikke bare Kina
USA inflatere vekk realverdien av sin gjeld?
- Utenlandske direkteinvesteringer, begge veier
Et foretak nær der du bor blir snart kinesisk

Prognoser for dette året

The Economist's prognose om BNP-vekst

	<u>2008</u>	<u>4 April</u> <u>2009</u>	<u>22 August</u> <u>2009</u>
<i>USA</i>	<i>1,4</i>	<i>-2,2</i>	<i>-2,6</i>
<i>Japan</i>	<i>0,5</i>	<i>-5,3</i>	<i>-6,4</i>
<i>UK</i>	<i>0,9</i>	<i>-3,1</i>	<i>-4,2</i>
<i>Euro-område</i>	<i>1,1</i>	<i>-2,4</i>	<i>-4,4</i>
<i>Norge</i>	<i>2,5</i>	<i>-1,2</i>	<i>-2,0</i>
<i>Kina</i>	<i>6,8</i>	<i>6,0</i>	<i>8,0</i>
<i>India</i>	<i>5,3</i>	<i>5,0</i>	<i>5,5</i>
<i>Russland</i>	<i>1,1</i>	<i>-3,0</i>	<i>-7,0</i>

- Sikkerhetspolitikk
 - Nord-Korea, USA avhengig av Kina
 - Taiwan, ser ut til at det roer seg, bra for både USA og Kina
 - Hangarskip (stolthet), men USA liker det dårlig